

19. Paraguayn passit

Käytännössä sodan alusta lähtien - ja laajemmassa mittakaavassa vuosina 1942 ja 1943 - Puolan edustusto Bernissä tarjosi laitonta apua sekä Puolan, Alankomaiden, Slovakian ja Unkarin juutalaisille että Saksan kansalaisuudettomille juutalaisille. Aleksander Ładośin johtaman suurlähetystön työntekijät - Konstanty Rokicki, Stefan Ryniewicz ja Juliusz Kühl - tuottivat laittomasti Paraguayn passeja (harvinaisissa tapauksissa myös muiden Etelä-Amerikan maiden passit). Alkuperäiset dokumentit ostettiin näiden maiden kunniakonsuleilta Bernistä. Juutalaisille toimitetut asiakirjat suojasivat heitä tuhoamisleireiltä ja antoivat heille mahdollisuuden selviytyä internoidussa ulkomaalaisleireissä. Puolan edustusto tuotti ainakin 1000 Paraguayn passia, jokainen oli tarkoitettu useammalle perheenjäsenelle. Kaikki asiakirjat eivät saavuttaneet vastaanottajille, silti ne pelastivat ainakin 800 ihmisen hengen.

Edustuston päällikkö Aleksander Ładoś kertoi Lontoossa sijaitsevalle ulkoministeriön konttorille laittomien asiakirjojen tuottamisesta: "Tarkoituksena on saada Etelä-Amerikan konsuleilta, erityisesti Paraguayn ja Honduraksen passit. Asiakirjat pysyy meillä ja niiden valokuvat lähetetään Puolaan. Se pelastaa ihmisiä kuolemasta, koska "ulkomaalaisina" heidät sijoitetaan erityisiin leireihin, joissa heidän on pysyttävä sodan loppuun saakka ja joissa olemme yhteydessä heihin postitse. Vakuutamme konsuleille kirjallisesti, että passit ovat tarkoitettu vain ihmisten pelastamiseen eikä niitä käytetä muutoin."

PASSEPORT

N° 527/43

AU NOM DE LA RÉPUBLIQUE DE PARAGUAY

LE CONSUL
DE LA RÉPUBLIQUE DE PARAGUAY
À BERNE

1) LÉNI NÉE LE 10. XI. 1924
2) RAHEL NÉE LE 15. VII. 1926
3) ESTHER NÉE LE 20. II. 1928

SIGNALEMENT

Âgé de 28. VII. 1901
12. IV. 1901
Profession COMMERCANT
Taille MOYENNE
MOYENNE
Nez NORMAL
NORMAL
Cheveux FONCÉS
FONCÉS
Yeux FONCÉS
FONCÉS
Bouche NORMAL
NORMAL
Dentier NORMAL
NORMAL
Visage OVALE
OVALE

Invite par les présentes toutes les autorités et les employés chargés
du maintien de l'ordre public et de la sûreté générale de laisser passer
librement et sans obstacles le porteur de la présente: MONSIEUR
SAMUEL HEYMANN AVEC SON ÉPOUSE
JEANNE NÉE MÜLLER ET SES 3/TROIS/FILLES.
originaire de PARAGUAY
allant EN EU ROPE ET EN OUTRE-MER

Le porteur est recommandé à la protection et aux bons offices des
autorités.

Le présent passeport délivré est valable pour 2/DEUX/ANS.

Donné à Berne sous notre sceau le 30/TRENTE/
du mois DECEMBRE 1942/DEUX/

Signes particuliers:

Signature du porteur:

Le Consul:
R. Kligy

Varakonsuli Konstanty Rokickin myöntämä Paraguayn passi.